

נראה אור

פרשת שמיני תשפ"א
גליון ס"א שנה ב

מאור רמז"ק מלעכוויטש קוידניו

דברות קודש

ציבות וחזק בעבודת ה'

שביבי אור

חג נעלה עבר עלינו בחסד ה', אהבה אמונה ושמחה במדה גדושה - החל מליל התקדש חג - ימי חוה"מ ועד ליום שביעי של פסח, יעידון יגידון כולם - אכן ימים מיוחדים, כעת נותרנו רק עם השאלה הנצחית: ומה עתה?!

זכינו ובגליון חג הפסח נדפסה שיחה מיוחדת מאדמו"ר שליט"א בה מתבאר בטוב טעם כיצד ממשכים את הארת החג לימי המעשה - חיי המעשה, זכינו גם לשמוע בנעילת החג דברות קודש - ארבעה דרכים כיצד לשמר את אור המועד בנפשנו, אך אלי מדברים ביותר דברות הקודש אותם שמענו בליל שביעי של פסח.

אדמו"ר שליט"א פתח בדיוק דברי הגמ' כשעלו ישראל מן הים נתנו עיניהם לומר שירה, השירה היא הלא ביטוי ספונטני של הרגשת הלב, עלה בלבו לומר שירה - אומרים חז"ל, מה אם כן הכונה נתנו עיניהם לומר שירה, כאילו התכוננו בני ישראל וציפו לכך?

הביאור כה מתוק ומחזק - בני ישראל יוצאים ממצרים מתוך השגה עצומה באהבת ה' ואמונתו, מגיעים הם אל הים - והנה מצרים נוסע אחריהם ויראו מאד, ואז נשבר לבם מאד - כיצד יתכן שלאחר הכרה ברורה שכזו במלכות ה' נפחד ונירא ממציאיות בלתי?!

וכאשר זוכים הם על הים להשגה עליונה ביותר - זה א-ל, מפחדים הם מאד - כיצד נהיה בטוחים שממדרגה זו לא ניפול שוב?

ולכך נתנו עיניהם לומר שירה - בשירה טמון כח נצחי, ויאמרו לאמר - לכל הדורות, כח נצחי התחדש באותו זמן בנפשות ישראל להחזיק באמונת ה' בכל דור ובכל מצב שהוא, כח של אמונה ויראה טהורה הגוברת על כל מיני יראות ופחדים מענינים אחרים.

כח זה טמון לדורי דורות בשירת הים, לא בכדי הפליגו חז"ל במעלת האומר שירה בשמחה, כי אמירתה אכן אינה תזכורת גרידא לסס שאירע לבני ישראל בימים ההם, אלא גילוי מחדש של אמונה והכרה במלכות ה' כפי שזכו ישראל באותו זמן.

ידוע מה שאירע אצל הרה"ק הרר"ש מניקלשבורג כאשר התארח אצלו פעם הרה"ק מברדיטשוב והביא עמו כתשורה בקבוק יין ישן שרוח זקנים נוחה הימנו, שנה הימנו הרר"ש נרדם ועקב כך ישן באותו לילה יותר על רגילותו לישון מעט מאד, למחרת בתפלה בהגיעו לשירת הים נתלהב מאד ורומם יחד עמו את כל הציבור, עד שהרימו שיפולי בגדיהם כאילו עוברים זה עתה בים... (וכבר דייק אדמו"ר שליט"א בביאור המעשה, ראה במדור עמודי אור)

אך הרי לא רק מעשה צדיקים הוא, דברים מפורשים הם בהלכה: וידמה בדעתו כאילו באותו היום עבר בים, חג הפסח אם כן לא הסתיים, בידינו לחגוג שביעי של פסח בכל יום, שרק נדע לנצל זאת...

שורש חיות כל עניני העולם, נמצא שאם יש חסרון באיזה ענין הוא חסרון בשכינה הק' כביכול, והשכינה שכל רצונה ותשוקתה להשפיע לאיש יהודי כל מחסורו, ותתן טרף לביתה וחוק לנערותיה, בעת שנחסר דבר מה לאיש יהודי יש לה צער בזה, וזהו מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר כלל, כי בירתו ודבקו בשכינה הק' אין שוה לו חסרונו מול החסרון והצער שיש לשכינה הק', וכן הוא באדם אשר הוא חזק בעבודתו בבחי' חומה, שבהיות כל מגמתו להוסיף ביראת ה' ודבקו, אינו מתפעל מכל חסרון בעניני העולם, כי אינו נחשב למול עיקר מטרתו ותכליתו בחייו.

והנה כאשר עמדו בני ישראל אחר קבלת התורה, וירא העם כי בושש משה לבוא, ובא השטן ובלבל אותם בכל מיני טענות, ובאם היו ישראל באותו זמן שלמים בבחי' חומה, שהיו חזקים בעצמם בדבקותם ברצונו יתברך, לא היו שמים לבם לכל הטענות והחשבונות, ואך לא היו רוצים להמשיך הארה חדשה מלמעלה כמבואר בראשונים, אלא היו בטלים לגמרי לרצונו יתברך בתקיפות ובחזק כחומה בצורה, וכפי שדרשו חז"ל הכתוב אם חומה היא על אברהם אבינו ע"ה שעמד כחומה בצורה שבכל הסנינות שבאו עליו, וכן אמרו למה נקרא שמו אברהם העברי, שכל העולם כולו מעבר אחד והוא מעבר אחר, ולא נתפעל מכל קושי וכל מצב שנתחדש עליו, אבל בני ישראל שנחסר אצלם באותו זמן בבחי' ז' נפלו ונכשלו באותו מעשה.

ולכך ביום השמיני אשר החלה בו עבודת המשכן, אשר כל תכליתו לכפר על עוון העגל שישבו השם יתברך לשכון בתוך בני ישראל כאשר היה קודם שנכשלו בחטא, אמר להם משה אותו יצה"ר תעבירו מלבכם, כלומר אותו יצה"ר שהכשילם בחטא העגל, היצר העושה את האדם כדלת ללא יציבות וחזק ביראתו ובדעתו, ותהיו כולכם ביראה אחת ובעצה לפני המקום, שיהיו בבחי' מאן דאית ביה יראה לית ביה חוסר, שלא יתפעלו ולא ירגישו בחסרון מכל ענין שהוא, ובוה יזכו לכפר על עוון העגל וירא עליכם כבוד ה', שישכון בלבכם היראה והדבקות בהשם יתברך, על ידי שיעמדו בחזק בעבודתם בכל מצב וזמן.

ועל זה אמר משה לאהרן קרב אל המזבח, וכדאיתא בתרגום יונתן לפי שראה אהרן שהמזבח דומה לעגל נתירא להתקרב, כלומר שראה שאותו יצה"ר אשר מחמתו נכשלו בחטא העגל הוא המונע מלהשרת אורו וקדושתו יתברך בתוך בני ישראל, כאשר מחליש לבם לבל יעמדו בחזק בעבודתם, אמר לו משה קרב אל המזבח ולא יתירא, כי אמנם עתה העת להתחזק יחד עם כל ישראל כנגד אותו יצה"ר, ולא להתירא ולהתפעל מכל נסיון וקושי אשר מעמיד לפני האדם, וכאשר יעמדו בחזק בכל מצב יזכו להשראת שכינתו יתברך בתוכם בקביעות ובתמידות. *המשך בעמוד הבא >>>*

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ו, ט, י). ובילקוט איתא אמר להן משה לישראל אותו יצה"ר תעבירו מלבכם ותהיו כולכם ביראה אחת ובעצה אחת לשרת לפני המקום, כשם שהוא יחיד בעולם כך תהא עבודתכם מיוחדת לפניו וכו', עשיתם כן וירא אליכם כבוד ה', וכן בתרגום יונתן אעברו ית יצרא בישא מן לבכון ומן יד יתגלי כוון איקר שכינתא דה', ובספספ"ק ביארו בכמה אופנים מהו אותו יצה"ר.

אח"כ כתיב (י טו) ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח וגו', ובתרגום יונתן לפי שראה אהרן שהמזבח דומה לעגל נתירא להתקרב, א"ל משה שלא יתירא ויקרב אל המזבח.

ביאור הענין דאיתא באור המאיר (ביאורי שיר השירים) על הפסוק (שה"ש ה, ט) אם חומה היא נבנה עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור עליה לוח ארז, כי יש אנשים שהם כחומה אשר היא חזקה ועומדת ביציבות, שעומדים ביציבות ובחזק בעבודת ה', כאשר יודעים באופן ברור מה תכליתם ועבור מה חיים הם בעולם, ובהירות זו מלווה אותם במשך כל היום מקומם עד שכבם, וכל מעשיהם מבוקר עד ערב מתפילת שחרית והלימוד שאח"כ או ההליכה לעסוק בישונו של עולם, הכל סובב הולך סביב מטרה ותכלית זו, וכחומה בצורה אשר אין אדם יכול לפתחה וליכנס, כן נצבים הם חזקים בכל מצב ובכל זמן, וכל אשר עובר עליהם בכל ענין שהוא אינו מבטל את החומה והיציבות בעבודתם.

אמנם יש אנשים שהם כדלת, כמו דלת הסובב על צירה ובהקיש עליה היא נפתחת (ל' יד"ה), כן הם חלשים בעצמם ונכנעים לכל מיני מצבים וחשבונות רבים, וכמאמר הכתוב 'באמרם אלי כל היום איה אלקיך' כלומר שבשעת התפלה מתעלה האדם ומרגיש קרבת אלקים, אמנם בעת שפונה במשך היום לעסוק בעניני העולם נשכח ממנו תכליתו ומטרתו בחייו, ואזי שואלים לו איה אלקיך, היכן האלקות שהאירה בכך בעת התפלה, מדוע אינך חי כל היום עם הארה זו.

ועל זה אמר הכתוב אם חומה היא, אם מעמיד עצמו חזק כחומה, נבנה עליה טירת כסף, כסף מלשון תשוקה וכיסופין, שזוכה להיות נשפע בו עוד אהבה ותשוקה להשם יתברך, ומוסיף לעלות מדרגה לדרגה בעבודתו, ואם דלת היא, שאינו עומד בחזקה אלא נכנע ונופל בכל נסיון וקושי הבא עליו, נצור עליה לוח ארז, כלוח של ארז שנתון לפגעי הזמן, שיכול לינוק מקור וחום ושולט בו ריקבון, כן אותו אדם לא יוכל להחזיק בעבודתו ביציבות לאורך ימים, עכתודה"ק.

ואיתא בפרי הארץ (פרי' פנחס) דאיתא בתיקו"ז (ה) 'מאן דאיתא ביה יראה לית ביה חוסר כלל שנא' (תהלים לד, י) אין מחסור ליראי', כי האדם אשר מוחו ולבו עסוקים ביראת ה', אף אם נחסר לו דבר בעניני העולם אינו מרגיש בחסרון, כיון שמתבונן שהרי השכינה הק' היא

עמודי אור

הרה"ק הרבי ר' שמואל שמעלקא מניקלשבורג זי"ע א' אייר תקל"ח

רבינו בכל רחבי אירופה, כשטובי העילויים הגיעו ללמוד בישיבת הרמה וביניהם הגאון מהר"ם בנעט שאף מילא את מקומו בכס הרבנות לאחר הסתלקות הרבי ר' שמעלקא.

בני העיר כאמור לא הכירו במעלתו הנשגבה של רבינו, ואף סבל מרדיפות רבות מצד בני העיר עד שהוצרכו רעיו הצדיקים לנדוד עד לניקלשבורג הרחוקה, בשביל לחזק ולעורר את בני העיר לכבודו וכרכו הרם, ביניהם היה רבינו הגדול מקארלין שאף עורר את בני העיר לתשובה (עי' גליון ט במדור עמודי אור עובדא זו), כמו"כ הגיע הרבי ר' אלימלך מליזענסק לבקרו ולחזקו.

מה נאה לחתום יריעה זו בעובדה המפורסמת שסיפר **כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א** שבעת שביקר הרה"ק מליזענסק בניקלשבורג הביא עמו יין ישן נושן ונתן להרבי ר' שמעלקא לשתות ממנו, ומפני כבודו שנה רבינו את הרגלו להמנע משתיית משקה המשכר ושתה את היין, היה זה בליל שבת ונפלה על רבינו תרדמה עמוקה וישן מספר שעות, זאת בשונה מהנהגתו כל ימיו לא לישון אלא שעות מועטות, בבוקר היה מוחו של רבינו צלול ביותר והגביה את כל הביהמ"ד לדבקות עצומה בתפלה עד שהרגישו המתפללים התרוממות הרוח עצומה בשירת הים והרימו את שולי גלימותיהם בהרגישם שעוברים הם את הים, בעת הסעודה, אמר הר"ר להר"ש 'אם ישן מר מעט יותר יכול הוא לעלות מדרגת נשגבות, נענה הר"ש 'אף על פי כן אינו כדאי!' מעשה זה סיפר הרה"ק ר' שלום מבעלזא, וסיים 'זה היה עם הבעלי בתים של הר"ש, מי יודע מה היה אילו החסידים שלי היו שם'.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ביאר [רעוא דרעוין - שבת שירה ז.ז.], על מעשה זה מדוע בתחושתם את קריעת ים סוף הוצרכו להפשיל גלימותיהם, הלא בני ישראל הלכו בחברה, והשיב **כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א**, כי רבינו הביא את אנשיו למדרגת המסירות נפש בעת שקפצו בני ישראל לים בציווי הבורא...

המשך דברות קודש

כאן המקום לעורר שכעת באים שבתות הקיץ, וב"ה יושבים יחד בליל שבת עד שעה מאוחרת, ולכן מתקשים לקום מוקדם בבוקר, ונעשה מצב שבאים לביהכ"ס בשעה מאוחרת, ותחת שתהא התפלה כראוי שיתחילו כולם יחד מיט אגעשמאק, אוהז האחד בברוך שאמר אחד בנשמת ואחד בקריאת התורה, ומי שנהג כך אינו גורם הפסד לעצמו בלבד כאשר אין תפלתו כראוי, אלא הוא אף חב לאחריו כי באופן זה א"א להתפלל ביישוב הדעת ובכונה, ולכן אף שאין זה קל יש להתאמץ בתיקון הענין, בליל שב"ק לא להאריך יותר מדי בפארבענגען אחר הטיש ולאחמ"כ להזדרז ללכת לישון, ובבוקר יתגברו לבוא לביהמ"ד לכל הפחות רבע שעה קודם התפלה בכדי ללמוד ולהתכונן לתפלה, ויעמוד כולם להתפלל יחד, ובאופן זה יעזור השם יתברך שיוכלו להתפלל כראוי.

ענין נוסף הוא שבשבתות אלו יש זמן ארוך אה"צ, ויש לנצל את הזמן לבוא לביהמ"ד ללמוד לכל הפחות שעה ומחצה קודם תפלת מנחה, ובביהמ"ד הקודם שהיינו בו היה סדר לימוד אבות ובנים בזמן זה, ובודאי שלכל אחד יש טרדות שמונעות ממנו לבוא לביהמ"ד כאשר עסוק עם ילדיו וכדו', ואם לא מתאמצים אכן הזמן עובר ולא מספיקים, אבל אם משים האדם עצמו כחומה בחזקו, מתגבר על הכל וקובע את הזמן ללימוד התורה.

יעזור השם יתברך שזוכה לעמוד כחומה בעבודת ה' ויהיו מוחנו ולבנו עסוקים תמיד באהבת ה' ויראתו, ונזכה לאורו של מלך המשיח במהרה בימינו.

(רעוא דרעוין שמיני תשי"ז)

להסתופף בצלו, וחוטנו לא נתן לו רשות בהיותו מתנגד, אבל בראות חותנו כי נפש הדבר בהחלו להרגיש ברע, הסכים שיסע חתנו הק' אל רבינו ואכן נסע וקנה ממנו רבות בתורה ועבודה. בענין זה מסופר, כי פעם שמע הרה"ק ר' יצחק אייזיק מקאליב את הרה"ק מבראדיטשוב באומרו את הפסוק 'את הכבש אחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים' במתקיות ודבקות נפלאה, ושאל הרה"ק מקאליב את הרה"ק מבראדיטשוב 'מהיכן לוקחים זאת?' השיבו הקדוש 'אצל הרבי ר' שמעלקא!' ומי עמנו יודע עד היכן הדברים מגיעים.

אחר כעשור בה שימש רבינו ברבנות העיר ריטשוואל, עבר לכהן בעיר שינאווא ואף את ישיבתו הרמה העביר לשם, בתקופה זו למד אצלו הקדוש רבי יעקב יצחק - החוזה מלובלין, שאף הוא, כאשר צדיקי הדור קנה רבות מרבינו הקדוש, ולימים אמר שאת כח שמירת עיניו קבל מרבו זה, עוד הוסיף להעיד הקדוש זי"ע, כי בעת לימוד רבינו היה מנשב ריח גן עדן באויר, ובכדי שלא ירגישו הסובבים זאת היה רבינו מפור מיני בשמים על שולחן לימודו הק', 'אבל אותי לא יכול היה רבינו לרמות' הפטיר הקדוש מלובלין.

ככלל, רבים מהצדיקים שהפיצו את אורם בדור שלאחר מכן היו תלמידיו של רבינו, ביניהם נמנו הרה"ק ר' משה לייב מסאסוב והרה"ק ר' מנחם מנדל מרימנוב, ומקובל שאת הרה"ק ר' יצחק אייזיק מקאליב מצא הרה"ק ר' לייב שרה"ס כשהוא רועה אוזים, ובראותו את שגב מעלתו עודדו לנסוע לרבינו ואכן נסע לרבינו ודבק אליו, עד שעלה ונתעלה במדרגות רמות, והיה לצדיק הראשון שהאיר באור החסידות את מדינת הונגריה, רבי אייזיק היה ידוע כבעל נגנן נפלא ואמר שאת סוד הניגון למד מרבינו הק'.

ושמואל בקוראי שמו

רבינו, בתשוקתו הרבה לשלימות בעבודה שמע את שמעו של המגיד הגדול ממעזריטש ומיד גמר בדעתו - יחד עם אחיו הק' לנסוע אליו, בבואם אל הבית הקדוש קבלם המגיד והוא שוכב על מיטתו מחמת חולשתו, ושאלם המגיד מדוע נוסעים אליו, וכי רבנים צדיקים גדולים כמוכם צריכים ליסע אליי שישים פרסאות?! ושוב אמר להם: 'יכול להיות איש אשר עומד בחצות הליל ואומר תיקון חצות כראוי ושירות ותשבחות, ואח"כ לומד כמה שעות ונעמד להתפלל, ואיני מדבר מאדם שעולה בתפלתו לעולם האצילות ואינו שם, מדבר אני מאדם שעולה לעולם האצילות וגם הוא שם', - כך פירט רבינו המגיד את כל סדר היום שלהם בפרוטרוט, והמשיך ואמר 'אבל באחר לאחרי התפילה נופל עליו אפילו מחשבה דקה של זיחות הדעת, כורכים את כל החצות ושירות ותשבחות וכו', ומשליכים זאת לנוקבא דתהומא רבא', נענה הרבי ר' שמעלקא ואמר, 'אכן רבי, לא ראוי הדבר שנסענו אליכם, היינו צריכים לרוץ אליכם ברגלנו!...'

האחים הק' נעשו מגדולי הגדולים בקרב בני החבריא קדישא, תלמידי המגיד הק', וכבר אמר רבם הגדול עליהם 'מצאתי בית שכולו נרות, וכאשר הצתי בהם ניצוץ אחד נדלקו כולם ונעשה לאש להבה', ונוראות התבאר רבינו בשובו לעירו אחר עלייתו מעזריטש לראות וליראות, לשאלת אחד מתלמידיו מה ראה רבינו לדרך החסידות, והלא גם קודם לכן היה גדול ומופלג בתורה וחסידות, ענה לו רבינו 'עד עכשיו הייתי מענה את גופי בכדי שתוכל לסבול את קדושת הנשמה, ועתה זקוק הנני לניסים שתוכל לסבול הנשמה את גופי'.

אך, ללא ספק גולת הכותרת בחייו של הרבי ר' שמעלקא היה בכהונתו בעיר ניקלשבורג אשר באשכנז, שאף נקרא על שמה לדורות עולם, רבינו לקח את מיניו זה את למרות ידיעותו שבני העיר - הרחוקים מעולמה של חסידות כרוחק מזהר ממערב, לא יראו בעין יפה את הנהגותיו בחסידות - חשש שאכן התממש, אם כי בני העיר רדפוהו ואולי דווקא בגללה, שגבה והתעצמה שמו של

לכולהו אית להו פירכא לבר מדשמואל ופינחס דלית להו פירכא, כך התבטא הגאון החסיד רבי אליהו מוילנא ז"ל על הני תרי אחים הקדושים - רבינו ואחיו רבינו פינחס בעל ההפלאה, שאף הוא ידע והכיר במעלתם הנשגבה של צנתרי דדהבא אלו, מפורסם את שאינם הצדקנית אמרה 'יש לי שני בנים, האחד אינו קורא קר"ש שעל המיטה' - כשכוונתה על רבינו שמיעט בשינה ביותר, 'ואילו רעהו אינו מברך ברכת המזון' - הלא הוא הרה"ק בעל ההפלאה שמיעט באכילה, אמנם - ציינו צדיקי הדורות, שני האחים היו אוכלים וישנים בקושי כדי חיתום וכל אחד בעבודתו הוא אשר מסר נפשו עליה.

הגאון מטעפליק מסר בשם זקני חסידים מדורות עברו כי בשמים ידונו כל מי שקורא ר' שמעלקא ולא הרבי ר' שמעלקא'.

אל הנער הזה התפללתי

הרה"ק ר' צבי הירש הורוויץ אב"ד טשורטקוב, איש קדוש ביותר ורבים סחו אחריו סיפורי מופת בעבודה וגיגיה על התורה ומצוותיה, בן המהר"ם טיקטין ז"ל, וכבר אמר הרה"ק מלובלין לבעל האור לשמים מאפסא זי"ע, [נו"ו למהר"ם טיקטין] שבעולם העליון אינו נחשב שום יחוס לבד מנכד המהר"ם טיקטין, לא פלא איפוא על רדת נשמת רבינו לבות גדול וקדוש זה כשבשנת תפ"ו לפ"ק - לאחר תעניות רבות שהתענה רבי צבי הירש ע"מ שיזכה להוריד נשמתו זו, ונולד הילד ויקרא שמו בישראל על שם אבי זקנו הגאון הקדוש רבי שמואל שמעלקא אב"ד טארנא, שהיה מכוונה בפי העולם 'דער הויכער רבי שמעלקא' ע"ש שבשב"ק היה קומתו מתנבחת וראו הכל כי שגבה קומתו למעלה ראש, ונורא הוא כי גם את אביו כינו בני דורו 'רבי יהושע הארון' ע"ש קומתו הגבוהה ביום שב"ק, ובקרב בני משפחת הורוויץ מקובל כי יחוסם מגיע בן אחר בן עד שמואל הנביא.

כך, בבית גדול וקדוש זה מגזע אראלים ותרשישים, גדל וצמח הנער שמעלקא לאילנא ברברא, כשיגע בתורה באופן מופלג שעות ע"ג שעות והעיד הרה"ק בעל הבית אהרן מקארלין, כי רבינו היה לומד כל יום ח"י שעות ובשאר השעות היה מתפלל ועושה את שאר צרכי גופו, ולא תפילתו לא היתה בחפזה... עיון קצר בסדר היום בישיבתו הרמה אשר בניקלשבורג, מעלה כי תפילת שחרית עלה ארכה למעלה משעתים, ותפילת מנחה וערבית אורכה כל אחת קרוב לשעה כך ששעתים בלבד נותרו לרבינו לצורכי גופו וגם משעות מצומקות אלו נגס רבינו קרוב למחצית השעה בה נתן שיעור בספ"ק חובות הלבבות ושאר ספרי מוסר ויראה, שעה ומחצה בלבד (!) ביום, משך כל ימי חייו עסק רבינו בעניינים 'שמשים'.

והיה כל מבקש ה' אליו ידרוש

ביטוי על היותו גדול מפורסם בדורו היא שבהיותו צעיר לימים ממש - בשנות העשרים לחייו, קבלו עליהם את רבינו לאב"ד - בני העיר ריטשוואל - עיר גדולה ומפורסמת הסמוכה לנהר הוויסלה, בה שימש ברבנות לפנים הגה"ק בעל הפני יהושע, וזאת בהמצלת רבו המובהק הגאון הגדול ר' אברהם אביש אב"ד פרנקפורט דמיין, שכהן עד אז כרבה של העיר ובעקבות כעס מושל העיר עליו הוכרח לעזוב את כס הרבנות, ובהכרח את תלמידו העילוי הצעיר מטשורטקוב המליץ לבני העיר למנותו לממלא מקומו, בריטשוואל פתח רבינו ישיבה אשר נהרו אליה טובי הצורבים מכל הפלך, 'מבחן' הכניסה לישיבה היתה לימוד ח"י שעות רצופות, ורק אלו שהוכיחו שבכוחם לעמוד בלימוד רצוף זה זכו ללמוד בישיבה, בין התלמידים שלמדו בישיבתו בעיר זו היה המגיד הקדוש מקאז'ניץ שזכה לחביבות יתרה אצל רבו הק', המגיד אף כתב את דברות קדשו של רבינו שנאמרו בתקופת לימודו בישיבה, ומכתבים אלו נדפס הספר 'דברי שמואל'.

אף הקדוש מבראדיטשוב שהיה סמוך על שולחן חותנו בלברטוב הסמוכה, הגיע שמע רבינו אליו והשתוקק ביותר